

Regionu přibude autobusových linek

Vlaky, autobusy a městská doprava na sebe budou navazovat • Cestující projede Vysočinu rychleji než dosud

Vysočina • Obyvatelé kraje se nemusí obávat rušení autobusových linek. Naopak, kraj letos zaplatí dopravcům za ztrátové linky víc než loni. Prodelečné spoje zčásti zaplatí i za obce. Ty by měly ušetřit asi polovinu peněz, které dosud dopravním firmám dávaly.

Kraj už loni platil ztrátové linky na základě smluv s firmami, uzavřených ještě zrušenými okresními úřady. Pro letošek se rozhodl všechny smlouvy zachovat a naopak placenou dopravní službu ještě rozšířit.

Náměstek Pospíchal: Chceme předejít odlivu cestujících z veřejné dopravy k autům.

Celkem to bude stát 202 miliony korun. Ze státního rozpočtu přitom dostane dotaci 197 milionů, a tak zastupitelé v prosinci rozhodli, že zbylých pět milionů doplatí. „Tyto peníze tvoří nepřímý dar obcím, protože jsme o ně vlastně ulevili jejich rozpočtům.“ řekl náměstek hejtmána Petr Pospíchal (ČSSD) s tím, že tak kraj chce předejít odlivu cestujících z veřejné dopravy k autům. „Zhoršily se podmínky pro ty, kteří z nejrůznějších důvodů nemohou jezdit autem a na autobusy jsou odkázáni,“ dodal Pospíchal.

Kraj a obce platí dopravcům za ztrátové linky na základě příslušného zákona. To, které autobusy jsou pro obyvatele kraje nepostradatelné a musí i přes komerční nevýhodnost jezdit, stanoví kraj. Krajský úřad s firmou o všech dotovaných linkách uzavře smlouvu, ve které se takzvaný závazek veřejné služby přesně pojmenuje. „Rozsah dopravní služby autobusy, který jsme zdědili po okresních úřadech, je vyhovující. Nastaly malé problémy se změnou umístění pracovních příležitostí anebo třeba zrušením některých škol.

Ty jsme ale vyřešili ihned,“ prohlásil Petr Pospíchal.

Roční dotace dopravcům je 240 milionů korun. Na ní se zmíněnými 202 miliony podílí kraj a zbylými 38 obce. Loni a letos tedy kraj platí většinu autobusů na svém území a pro obce to znamená podstatné úspory z obecních rozpočtů. „Procento úspory je u každé obce jiné, ale v průměru se pohybuje kolem 50 procent peněz, které obce za autobusy platily před vznikem kraje. Některé radnice daly ušetřené peníze na další spoje, jiné částku použily

Ke ztrátovým linkám patří především školní spoje a autobusy, které zajíždí do nejmenších obcí. Foto: Luboš Pavlíček

ve prospěch svých obyvatel,“ řekl Pospíchal.

Kraj dal zpracovat studii, která má určit, zda autobusy jezdí opravdu tam, kde jsou nevyhnutelně třeba. Zároveň také řečne, jestli by nešlo provázat autobusové linky s vlaky a městskou hromadnou dopravou v jednotlivých

městech do takzvaného integrovaného dopravního systému. Kraj potom jednotlivým firmám navrhne úpravy jízdních řádů tak, aby cestující mohl Vysočinou projet bez zbytečných prodloužení a složitějšího přestupování. Takové návrhy rozdělí podle obtížnosti jejich provedení na ty, které lze

udělat bez problémů hned, a na ty, na které bude třeba více času.

V těchto dnech už by měla být studie hotová a bude se jí zabývat krajské zastupitelstvo. Ty nejjednodušší úpravy jízdních řádů k lepšímu cestující pocítí ještě letos. Na těch složitějších kraj alespoň začne pracovat.

Stalo se ...

STAVBA ROKU 2003

V pátek 30. ledna byla na krajském úřadu slavnostně odhalena pamětní deska Stavba roku 2003. Sídlo kraje se v loňském ročníku ankety umístilo mezi pěti nejlepšími stavbami v republice. Odborníci ocenili zejména esteticky zdařilé propojení starých a nových částí budovy.

Aktuality

Chcete dosáhnout na evropské peníze? Pomůžou vám sběrači a zdarma.

čtěte na straně 3

Společnost

Podle odborníků jsou pelhřimovští rekordmani skvělí v propagaci svého kraje.

čtěte na straně 6

Kultura

Betlém z Vysočiny okouzluje Řím. Stará práce z Třebíče na vánoční cestě.

čtěte na straně 7

Sport

Klaus se na Zlaté lyži projížděl s Koukalem a obědval s Neumannovou.

čtěte na straně 8

Aktuálně s radním

Vážení spoluobčané, právě držíte v rukou první číslo novin kraje Vysočina. Pravidelně každý měsíc je budeme zdarma rozepisovat do všech poštovních schránek v kraji Vysočina, kde byste je měli nacházet.

K vydávání těchto krajských novin nás vedly stejné důvody jako obce a města, které vydávají pro své spoluobčany různé radniční zpravodaje. Do klasických deníků a občasných se většinou nedostanou všechny informace, které jsou pro občany důležité a zajímavé a které se týkají jejich bezprostředního okolí. Prvním důvodem je většinou širší záběr zpravodajství a komentářů, než jen pro jednu obec, v případě deníků pak obvykle záběr celostátní, by některé mají regionální přílohy. Krajské noviny se tedy budou věnovat dění na Vysočině, občas doplněné zprávami z ostatních krajů pro porovnání, co se povedlo jinde. A tím se dostávám ke druhému důvodu. V novinách, které kupujete na stáncích nebo které máte předplacené, v televizi a nakonec i v různých rádiích se všichni setkáváme spíše s negativními zprávami, s tím, co má alespoň zdání senzace. Není to chyba novinářů, jak by se mohlo zdát. Je to důsledek psychologie a chování diváků, posluchačů a čtenářů. Senzace je pro nás zajímavější než ostatní zprávy a sledovaná média se pak přizpůsobují, aby mohla ekonomicky přežít. Noviny kraje Vysočina nejsou vydávány pro zisk, a nemusí se tedy tomtu trendu přizpůsobovat. Jejich cílem je přinášet zpravodajství vyvážené, ve kterém chceme také ukázat, co se podnikům, obcím, školám i jednotlivým spoluobčanům povedlo a na co můžeme být hrdí. Přejí nám všem, aby takových zpráv mohlo být co nejvíce.

František Dohnal,
hejtmán kraje Vysočina

Kraje odmítají platit VZP

Jihlava • Mezi zástupci krajů a VZP se rozhořel spor o peníze, které pojišťovací ústav vyplatil rychlým záchraným službám v roce 2002. Pojišťovna zpětně změnila paušální platbu na konkrétní body a nyní chce po krajích, pod které loni záchranky přešly, desítky milionů korun. „V případě našeho regionu činí částka víc než deset milionů

korun. V roce 2002 ale záchraně služby zřizoval stát, tak by měl peníze zaplatit,“ říká radní Martina Matějková (ODS). Kraje se obrátily na vládu, aby situaci řešila ona. VZP však nečekala a záchrankám snížila už lednovou zálohu. Kraje se obávají, že budou muset VZP dát peníze určené pro školství či dopravu či sociální sféry.

Fond Vysočiny přispívá obcím i kultuře

Jihlava • Křížky u cest v Libici nad Doubravou, nová kaplička ve Spělově nebo oprava požární nádrže v Kalech a varhan v Polné. Společně mají to, že nebyť Fondu Vysočiny, nebyly by prostředky na jejich stavbu či rekonstrukci. Peníze z fondu pomáhají ve všech

oblastech života. Kraj už například podpořil bytovou výstavbu a internet v obcích, cestovní ruch, kulturní akce, výstavbu čistíček a řadu dalších aktivit. „Loni nám jen do třech programů podporujících volný čas dětí a sport přišlo 501 žádostí, takže o fondu se určitě ví,“

říká radní Tomáš Hermann (US-DEU), který má fond na starosti. „Celkově se nám daří uspokojovat asi 40 procent požadovaných částek a necelou polovinu podaných žádostí. To znamená, že v průměru každý druhý žadatel uspěje.“

(pokračování na straně 2)

Nejstarší Češka slavila v rodině

Jihlava • Úctyhodné 107. narozeniny oslavila v první polovině ledna paní Marie Beránková z Jihlavy. Narodila se v roce 1897 v Budkově u Moravských Budějovic a až do svých 95 žila v Oponešicích u Hlinska. Před 12 lety k sobě jubilantku vzala její vnučka do Jihlavy a stařenka zde žije dodnes. „Nevíme to s jistotou, ale babička je asi nejstarší občankou Česka a zcela jistě Vysočiny,“ řekla na oslavě narozenin právnička Marie Beránkové Dáša Vaňková.

Oslavená Marie Beránková. Foto: Luboš Pavlíček

Byty budou na prodej

Jihlava • Kraj chce prodat byty a nepotřebné nemovitosti u třebíčské nemocnice. Prodej byl přitom až dosud spíše výjimkou, pozemky a budovy kraj bezplatně převáděl na obce. Prodejem podle hejtmána Františka Dohnala (nez. KDU-ČSL) kraj nijak nevydělá, odpadnou mu ale náklady na údržbu nemovitostí. Vysoké příjmy se podle hejtmána nedají čekat ani při prodeji bytů. „Z velké části asi půjde o prodej předem určenému stávajícímu nájemci,“ vysvětlil. O prodeji a převodech zatím krajští zastupitelé rozhodovali případ od případu. Nyní rada připravila jednotná pravidla.

Rozpočet má konkrétní podobu

Vysočina • Zejména do školství, dopravy a zdravotnictví v regionu půjdou letos peníze z krajského rozpočtu, který schválili na posledním zasedání krajští zastupitelé. Kraj hospodaří s vyrovnaným rozpočtem ve výši 5,6 miliardy korun, převážnou většinu peněz však dostává od státu na předem určené výdaje a akce a pouze je předá konečným adresátům. Ze svých vlastních příjmů, které letos přesáhnou 800 milionů, pak dává peníze právě do oblastí, kde je jich nejvíce potřeba.

„Přes sto milionů jde do školství. Opravy a rekonstrukce

střech, kuchyní, sociálních zařízení, tělocvičen, kotelen, výměny oken,“ vyjmenoval náměstek hejtmána kraje Vysočina Miloš Vystrčil (ODS). Gymnázium v Havlíčkově Brodě se tak dočká rekonstrukce kotelny, SPŠT v Třebíči opravy střechy a SOU strojní ve Žďaru nad Sázavou za teplotní fasády jedné z budov. Celkem kraj rozdělí peníze na 76 akcí. Více než 300 milionů – z toho mezi 50 až 100 miliony korun z daňových příjmů kraje – půjde do oprav poničených silnic II. a III. tříd, které kraj převzal od státu. Poslední slovo k celkové výši částky budou mít ještě zastupitelé. Jednou z největších dohod nezahájených akcí je průtah

Křižanovem, kde kraj spojil peníze s místní radnicí, která zároveň vybuduje novou kanalizaci. Zhruba 45 milionů poputuje na opravy a rekonstrukce ve zdravotnictví. Další stovky milionů jdou na provoz zařízení, která kraj spravuje v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, kultury, či neziskovým organizacím.

Podle prvních výsledků skončilo loňské hospodaření kraje přebytkem v řádu několika desítek milionů. „Přesné číslo budeme vědět po účetní uzávěrce. Zastupitelé pak rozhodnou, kam peníze dáme,“ uvedl Vystrčil. Kraj podle něj hospodaří s rozvahou a není zatížen žádným úvěrem.